

*Це - матері мова. Я звуки твої
Люблю, наче очі дитини...
О мова українська!...
Хто любить її,
Той любить мою Україну.*

Володимир Сосюра

Мова - духовний скарб нації. Це не просто засіб людського спілкування, це те, що живе в наших серцях. Змалечку виховуючи в собі справжню людину, кожен із нас повинен в першу чергу створити в своїй душі світлицю, у якій зберігається найцінніший скарб - **МОВА**. Недарма говориться, що без усякої іншої науки ще можна обійтися, а без знання рідної мови обійтися не можна. І це справді так. Людина, яка не хоче знати рідної мови, руйнує те, що повинно стати фундаментом її особистості.

Українська мова пройшла нелегкий шлях. Однак, попри всі перешкоди, для багатьох мільйонів людей вона була і є рідною, є мовою їхніх дідів, батьків і буде також мовою їхніх дітей. Ми щиро віримо, що краса і сила української мови пригорне до себе серця мільйонів інших людей.

21 ЛЮТОГО ми святкуємо **МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ РІДНОЇ МОВИ**. Цю дату визначено на 30-ій сесії Генеральної конференції ЮНЕСКО в жовтні 1999 року, яка наголосила на важливій ролі мови в розвитку освіти, культури, для консолідації суспільства, формування нації і зміцнення держави.

Саме ми, заради прийдешніх поколінь, повинні зберігати і шанувати мову, як це робили наші славні предки. Тож, як писав Максим Рильський: «...Як парость виноградної лози плекаймо мову...». Любімо свою рідну мову, бо з нею наше майбутнє і майбутнє України!

(<http://misto.ridne.net/viewthread.php?tid=2256>)

Міжнародний день рідної мови. Довідка

Міжнародний день рідної мови — день 21 лютого, прийнятий на XXX сесії Генеральної конференції ЮНЕСКО, що проходила 26 жовтня — 17 листопада 1999 року в Парижі. Міжнародний день рідної мови був встановлений з метою вшанування пам'яті загиблих захисників бенгальської мови в Республіці Бангладеш, де 21 лютого 1952 року з нечуваною жорстокістю розстріляли студентів-демонстрантів.

Генеральна конференція ЮНЕСКО проголосила, що щорічно, починаючи з лютого 2000 року, відзначатиметься Міжнародний день рідної мови.

Відзначенням цього дня ЮНЕСКО хотіло привернути світову прогресивну спільноту до безправного становища багатьох поневолених народів, у яких гнобителі намагаються відібрати рідну мову. Проте саме вона є основною ознакою нації, бо формує національний менталітет, є живим свідком історії народу, зберігає його культурні здобутки, є визначальним чинником життя людини і суспільства.

Зараз у світі люди говорять на 6 000 мов, і приблизно половина з них під загрозою зникнення.

Втрата мови — то втрата самобутності. З метою захисту мов та задоволення мовних інтересів національних меншин Рада Європи розробила та прийняла Європейську Хартію регіональних мов або мов національних меншин, яка ратифікована Верховною Радою України 15 травня 2003 року.

(Джерело - Міністерство культури України. Вікіпедія. <http://uk.wikipedia.org/>)

В Україні це свято існує з 2002 року, коли з метою зміцнення державотворчої функції української мови, сприяння вільному розвитку і використанню російської, інших мов національних меншин України Президент України підписав відповідне розпорядження про відзначення Міжнародного дня рідної мови.

За даними Всеукраїнського перепису населення станом на 2001 рік кількість населення України становила 48 млн. 457 тис. осіб. Українську мову вважали рідною 67,5% населення України. Російську мову визначили як рідну 29,6% населення. Частка "інших мов", які були вказані як "рідна", становила 2,9%.

(http://www.aratta-ukraine.com/news_ua.php?id=13)

(<http://www.kiev2000.com/news/holiday.asp?Id=3>)

“Рідна мова дорога кожному з нас. Рідною мовою ми вимовляємо наші перші слова і найкраще висловлюємо наші думки. Вона є базою, на якій усі люди розвивають свою особистість з моменту свого першого вдиху, і вона є тим, що підтримує нас протягом усього життя. Вона є засобом навчати повазі до самого себе, до своєї історії, до своєї культури і, головне, до інших людей з усіма їхніми особливостями”.

Генеральний директор ЮНЕСКО,
пан Коїхіро Мацуура

Міжнародний день рідної мови. Історія виникнення

Мова - духовний скарб нації. Це не просто засіб людського спілкування, це те, що живе в наших серцях. Змалечку виховуючи в собі справжню людину, кожен із нас повинен в першу чергу створити в своїй душі світлицю, у якій зберігається найцінніший скарб - **МОВА**.

Люди говорять різними мовами. Їх нараховується приблизно 6 тисяч. На жаль, філологи попереджають, в XXI столітті щонайменше 40% цих мов вимуть. А це страшенна втрата для людства, бо кожна мова, це геніальний прояв людського духу, унікальне бачення нашого світу. Справа в тому, що 95% тих шести тисяч мов охоплюють дуже малу частину населення світу. За даними ЮНЕСКО, ними розмовляють всього 4% людства.

Дейвід Кристал, один із світових експертів з питань мов, автор книги “Мовна смерть” вважає, що мовна різноманітність це унікальна річ, і втрата кожної мови, збіднює наш світ.

Мовна різноманітність – це еквівалент людської різноманітності. Людство зазнало такого успіху на цій планеті, завдяки тому, що воно спроможне пристосуватися до найрозмаїтіших обставин. Я думаю, що мова, це інтелектуальний еквівалент наших

біологічних можливостей. Дуже важливо, щоб наш розум весь час працював, і один шлях, яким можна це здійснити є через мову – це подивитися, як кожна мова по різному охоплює бачення світу. Щоразу, коли втрачаємо якусь мову, ми втрачаємо унікальне бачення світу.

21 лютого відзначається Міжнародний День рідної мови. Це відносно молоде свято – до календарів усього світу воно ввійшло тільки у 1999 році. І в Україні воно також лише почало писати свою історію, хоча сама проблема української мови на українських землях нараховує кілька століть. Де і коли народилася традиція Міжнародного дня рідної мови?

Історія свята, на жаль, має дуже трагічне начало. Себто, святкуємо ми цей день з присмаком гіркоти. 21 лютого 1952 року у Бангладеші влада жорстоко придушила демонстрацію протесту проти урядової заборони на використання в країні бенгальської мови. Відтоді цей день у Бангладеші став днем полеглих за рідну мову. Минуло багато років. Аж у жовтні 1999 року на Тридцятій сесії Генеральної конференції ЮНЕСКО було запроваджено Міжнародний День рідної мови, а починаючи з 21 лютого 2000 року, цей день відзначають і в нас.

Для виживання мови необхідно, щоб нею говорило щонайменше 100 000 чоловік. У всі часи мови зароджувалися, існували, потім вимирали, іноді навіть не залишивши сліду. Але ніколи раніше вони не зникали настільки швидко. Об'єднання «племен» у державу досягалося на шкоду мовам. Для єдності країни було необхідно примусити людей говорити однією мовою.

З виникненням нових технологій національним меншинам стало ще важче домогтися визнання їхніх мов. Мова, не представлена в Інтернеті більше «не існує» для сучасного світу. Отже, 81% сторінок в Інтернеті опубліковано англійською. Далі з великим відставанням ідуть німецька і японська мови, кожна по 2%, потім французька, іспанська і скандинавські мови, кожна по 1%. Решта всіх мов разом узяті навряд чи становлять 8% веб-сторінок.

За ініціативою «V@bel» ЮНЕСКО створило портал, який дозволяє національним меншинам, що перебувають у несприятливих умовах, дістати доступ до освіти й знань людства. ЮНЕСКО надає допомогу країнам, які хочуть зберегти своє культурне різноманіття, забезпечуючи якісне навчання мов національних меншин. Програма MOST працює над заняттями, покликаними сприяти рівності між різними етнічними групами. Вона прагне запобігати й вирішувати етнічні конфлікти.

Визнання й пошана всіх мов є ключем до збереження миру. Кожна мова самобутня. Вона має власні вислови, які відображають менталітет і звичаї народу. Так само, як і наші імена, ми отримуємо рідну мову від нашої матері в дитинстві. Вона формує нашу свідомість, просочує закладеною в ній культурою.

Навіть притому, що глибоко проникнути в культуру іншої мови дуже важко, знання мов розширює наш кругозір і відкриває перед нами багатообразний світ. Знайомство з носіями інших мов дає можливість дізнатися про наші відмінності, здатне розсіяти страхи перед світом і зробити мислення вільнішим.

Якщо ми користуємося лише однією мовою, частина нашого мозку розвивається менше, наші творчі здібності багато що втрачають. Існує близько 300 слів, які у всіх мовах мають таке саме значення: я, ти, ми, хто, що, немає, все, один, два, великий, довгий, маленький, жінка, чоловік, є, бачити, чути, сонце, місяць і т.д.

Але якщо ми візьмемо інші слова, наприклад, слово терпіння китайською (жень), то воно також позначає терпимість, терплячість...

Якщо французькою је t'aime (я тебе люблю) можна сказати подрузі, дитині, коханому, то це немислимо для інших мов, наприклад, для англійської або італійської, в яких існують різні слова для позначення поняття «любити».

Ще один приклад. В Індії близько 1600 мов і діалектів, ситуація дуже складна. Конституція гарантує всім громадянам право «зберегти» їхні мови, і всі етнічні та релігійні меншини мають право на управління в навчальних закладах. На ділі ж існує мовна ієрархія. Малі мови можуть зникнути, будучи замінені англійською, яка сприймається як нейтральна мова, символ сучасності і гарного соціального положення

(<http://typo38.unesco.org/ru/unesco-home.html>)

(Кампін Келле. Велика Епоха, Женева, Швейцарія. <http://www.epochtimes.com.ua/articles/view/12/6255.html>)

Рідна мова – кожному народу

21 лютого – Міжнародний день рідної мови. Вісім років тому відзначати його запропонувала ЮНЕСКО, виступивши таким чином на підтримку багатомовності і наголошуючи на тому, як важливо берегти, плекати та розвивати рідну мову кожної народності. Спеціалісти ЮНЕСКО щодня пам'ятають про те, що не одній сотні мов нині загрожує зникнення, і слідкують за їх станом, намагаються порятувати їх від забуття. Адже за кожною з них – цілий світ традицій, народної музики, обрядів та звичаїв, фольклору, цілий світ народу.

Уявіть лише: якщо для нас, мільйонів українців, проблема розвитку та збереження багатства української мови є до цього часу такою гострою, то, як «почуваються» мови, носіїв яких лишилося одиниці? За останніми даними, більшість із 6000 відомих сьогодні мов мають дуже незначну кількість носіїв. Наприклад, у половини мов – не більше ніж 10 тисяч осіб, а у чверті – менше тисячі.

Колись у світі нараховувалося від 7 до 8 тисяч мов. Сьогодні це багатство різко скорочується. Тож, мовознавці намагаються зберегти для нащадків хоча б його краплини, відшуковуючи носіїв мови, створюючи сприятливі умови для її поширення.

За останні три століття темпи зникнення мов зросли. Особливо це характерно для американського континенту та Австралії. ЮНЕСКО нещодавно видала Атлас мов, який дає можливість побачити «гарячі точки планети», де мовне розмаїття перебуває під загрозою. На думку спеціалістів, мові загрожує зникнення, якщо в суспільстві її перестають вивчати понад 30% дітей. Отже, діти назавжди віддаляються від предків, позбавляють себе єднання з надбанням народу чи народності і вже ніколи не зможуть відчути себе приналежними до неповторної спільноти.

Найбільш благополучним є архіпелаг Папуа – Нова Гвінея. Він нараховує не менш 820 мов. І головне – всі вони активно використовуються.

В Європі під загрозою зникнення перебуває близько п'ятдесяти мов. Особливо скрутно зі збереженням мов у корінних народів Сибіру. Є мови, кількість носіїв яких можна перерахувати на пальцях однієї руки. В деяких регіонах Азії відчутний тиск китайської мови. На Тайвані з 23 місцевих мов 14 поступаються китайській. У Новій Каледонії наступ французької мови призвів до того, що з 60 тисяч корінних мешканців острова 40 тисяч забули рідну мову.

Здавалося б, Україні з багатомільйонним населенням можна поки що не турбуватися про те, що українська мова зникає. Але проблем вистачає і на наших теренах. Сотні років поневолення зробили свою чорну справу: нинішнім поколінням ще довго доведеться відроджувати велич і багатство рідної мови. Наскільки швидко це станеться залежить від того, як кожен із нас плекатиме рідне слово щодня і повсякчас, а не лише в день рідної мови... Адже рідна мова – це мова дитинства, мова найпершого досвіду пізнання світу, основа перших взаємовідносин у суспільстві.

(ОБРІЙніб. http://www.obriy.pib.com.ua/2005/06_05/09.shtml)